

III. GAZDASÁGI SZABÁLYZATOK

III.15. Integrált Kockázatkezelési Szabályzat

A Szenátus 2016. december 19-i ülésén az SZ-63/2016/2017. (2016. XII. 19.) számú határozatával támogatta az Egyetem Integrált Kockázatkezelési Szabályzatának elfogadását és ezzel egyidejűleg a korábbi szabályozás hatályát veszítette.

I.	ÁLTALÁNOS RÉSZ	- 2 -
1. §	IRÁNYADÓ JOGSZABÁLYOK, SZAKMAI ANYAGOK	- 2 -
II.	BEVEZETÉS	- 3 -
1. §	A SZABÁLYZAT CÉLJA	- 3 -
2. §	A SZABÁLYZAT HATÁLYA	- 3 -
3. §	FONTOSABB FOGALMAK.....	- 4 -
4. §	A KOCKÁZATKEZELÉS FELELŐSEI.....	- 5 -
III.	A KOCKÁZATKEZELÉS FOLYAMATA	- 6 -
1. §	A KOCKÁZAT BEAZONOSÍTÁSA ÉS FELMÉRÉSE	- 6 -
2. §	A KOCKÁZAT ELEMZÉSE	- 8 -
3. §	A KOCKÁZAT KEZELÉSE	- 10 -
4. §	AZ INTEGRÁLT KOCKÁZATKEZELÉS EGYETEMI VÉGREHAJTÁSA.....	- 10 -
5. §	A KOCKÁZATKEZELÉSI BIZOTTSÁG	- 11 -
6. §	INTEGRITÁST SÉRTŐ ESEMÉNYEK, KÜLÖNÖSEN A CSALÁS ÉS KORRUPCIÓ VIZSGÁLATA.....	- 12 -
IV.	A SZABÁLYZAT FELÜLVIZSGÁLATI KÖTELEZETTSÉGE	- 12 -
V.	MELLÉKLETEK	- 12 -

I. Általános rész

Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. tv. rendelkezései alapján, továbbá a 370/2011. (XII.31.) Korm. rendelet a Költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzése értelmében, az Budapesti Corvinus Egyetem (továbbiakban: BCE v. Intézmény) az államháztartás egyensúlyának és a közpénzekkel való áttekinthető, hatékony, ellenőrizhető gazdálkodás garanciáinak megteremtése céljából belső kontrollrendszert működtet. Az Intézménynél a kancellár felelős a belső kontrollrendszer keretében – a szervezet minden szintjén érvényesülő – megfelelő kontrollkörnyezet, integrált kockázatkezelési rendszer, kontrolltevékenységek, információs és kommunikációs rendszer, és nyomon követési rendszer (monitoring) kialakításáért, működtetéséért és fejlesztéséért.

A belső kontrollrendszer tartalmazza¹ mindazon elveket, eljárásokat és belső szabályzatokat, melyek biztosítják, hogy

- a) a költségvetési szerv valamennyi tevékenysége és célja összhangban legyen a szabályszerűséggel, szabályozottsággal, valamint a gazdaságosság, hatékonyság és eredményesség követelményeivel,
- b) az eszközökkel és forrásokkal való gazdálkodásban ne kerüljön sor pazarlásra, visszaélésre, rendeltetésellenes felhasználásra,
- c) megfelelő, pontos és naprakész információk álljanak rendelkezésre a költségvetési szerv működésével kapcsolatosan, és
- d) a belső kontrollrendszer harmonizációjára és összehangolására vonatkozó jogszabályok végrehajtásra kerüljenek a módszertani útmutatók figyelembevételével.

Az Intézmény a belső kontrollrendszerét² az államháztartásért felelős miniszter által közzétett útmutatók és módszertani ajánlások figyelembevételével alakította ki és működteti az Egyetem.

Az Intézmény vezetőségének legfőbb célja a korrupció elleni hatékony fellépés érdekében a szakmai felkészültség biztosítása, a pártatlanság és elfogulatlanság érvényesítése a napi munkavégzés során, az erkölcsi fedhetetlenség megvalósítása közalkalmazottként, valamint a közérdek előtérbe helyezése az egyéni érdekekkel szemben.

Az Egyetem az Alapító Okiratban meghatározott feladatai ellátása során törekszik arra, hogy gazdálkodása átlátható és a nyilvánosság előtt megismerhető legyen. A közpénzfelhasználásnál az átláthatóság és a közélet tisztaságának elve kerül a középpontba tekintettel arra, hogy a közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adatok.

1. § Irányadó jogszabályok, szakmai anyagok

- a) 2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról;

¹ 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről

² Az Budapesti Corvinus Egyetem Belső Kontrollrendszerének szabályzata

- b) 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról;
- c) 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről;
- d) Belső Kontroll standardok;
- e) Belső kontroll kézikönyv;
- f) Módszertani útmutató a kontrollkörnyezet és az integrált kockázatkezelési rendszer kialakításához (2016. okt.);
- g) Módszertani útmutató a szervezeti integritást sértő eseményekre vonatkozó bejelentések fogadására és kivizsgálására (2016. okt.)

II. Bevezetés

1. § A szabályzat célja

A szabályzat végrehajtásával hisszük, hogy hozzájárulunk a belső kontrollrendszerünk jogszabályoknak megfelelő viteléhez, továbbá azt, hogy a kiépített kontrollok biztosítják a kockázatok kezelését, hozzájárulnak a céljaink eléréséhez és erősítik a szervezet integritását.

Tekintettel arra, hogy a költségvetési szerv köteles integrált kockázatkezelési rendszert működtetni, ezért jelen szabályozással meghatározzuk az Intézményi kockázatkezelési folyamatok rendjét, a felelősségi és beszámolási rendet, továbbá a feladat koordinációjával és összehangolásával kapcsolatos teendőket. Az BCE kockázatkezelése keretében azonosítjuk a költségvetési szerv tevékenységében, gazdálkodásában rejlő kockázatot, valamint meghatározzuk az egyes kockázatokkal kapcsolatban szükséges intézkedéseket, valamint azok teljesítésének folyamatos nyomon követésének módját.

Az szabályzat legfőbb célja, hogy egy keretrendszert határozzon meg a kockázatkezelési folyamatok ellátásához, ahol a folyamatok, felelősök, közreműködők és összekötők meghatározásra kerülnek, így a kockázatkezelési feladat végrehajtása kapcsán kezelésre kerülnek azok a kockázatok, melyek az Budapesti Corvinus Egyetem tevékenységét hátrányosan befolyásolhatják, vagy a stratégiánk megvalósítását nehezítik.

2. § A szabályzat hatálya

A szabályzat személyi hatálya kiterjed:

- a) az Egyetem SZMSZ-ében nevesített szervezeti egységekre;
- b) az Egyetemmel közalkalmazotti, vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban lévő személyekre (különösen: óraadók, Professor Emeritus/Emerita, Doktori iskola témavezetői, hallgatói munkaszerződéssel foglalkoztatottak);
- c) az Egyetem doktorjelölti jogviszonyban állókra;
- d) az Egyetemmel hallgatói jogviszonyban állókra;

- e) az Egyetemmel polgári jogviszonyban álló jogi és nem jogi személyekre.

A szabályzat tárgyi hatálya kiterjed az alapító okiratban meghatározott valamennyi tevékenység keretében ellátott kockázatkezelési feladatra.

3. § Fontosabb fogalmak

- **Bizonytalanság:** a köznyelvben azt jelenti, hogy a jövőben valahol, valamikor különböző események következhetnek be, amelyek egyaránt lehetnek jók és rosszak. A bizonytalanság a kockázathoz hasonló ugyancsak a jövőben esetleg bekövetkező esemény. Információ hiányt is jelent.
- **Eredményesség:** annak követelménye, hogy a kitűzött célok – az elfogadott módosításokat, változó körülményeket figyelembe véve – megvalósuljanak, a tevékenység tervezett és tényleges hatása közötti különbség a lehető legkisebb mértékű legyen, vagy a tényleges hatás legyen kedvezőbb a tervezettnél.
- **Gazdaságosság:** annak követelménye, hogy az erőforrások felhasználásához kapcsolódó kiadás vagy ráfordítás az elérhető legkisebb legyen, a jogszabályban meghatározott vagy általánosan elvárható minőség mellett.
- **Hatékonyág:** annak követelménye, hogy az előállított termékek, nyújtott szolgáltatások, az ellátott feladat más eredményének értéke, vagy az azokból származó bevétel a lehető legnagyobb mértékben haladja meg a felhasznált erőforrásokhoz kapcsolódó kiadásokat vagy ráfordításokat.
- **Hiányosság:** minden esetben létező, tényszerűen igazolható dolog, amely a jelenre vonatkozik. A probléma tényét, körülményt jelöl, a hiányosság állapotot ír le.
- **Intézkedési terv:** az ellenőrzési javaslatok alapján az ellenőrzött szervezet, szervezeti egység által készített intézkedések végrehajtásának ütemezése a végrehajtásáért felelős személyek és a vonatkozó határidők megjelölésével.
- **Integrált kockázatkezelési rendszer:** olyan folyamatalapú kockázatkezelési rendszer, amely a szervezet minden tevékenységére kiterjed, egységes módszertan és eljárások alkalmazásával, a szervezet célkitűzéseinek és értékeinek figyelembevételével biztosítja a szervezet kockázatainak teljes körű azonosítását, azok meghatározott kritériumok szerinti értékelését, valamint a kockázatok kezelésére vonatkozó intézkedési terv elkészítését és az abban foglaltak nyomon követését.
- **Integritás:** A társadalmi és szakmai normák szerinti cselekvés a közfeladatok ellátása érdekében; az államigazgatási szerv szabályszerű, a hivatali szervezet vezetője és az irányító szerv által meghatározott célkitűzéseknek, értékeknek és elveknek megfelelő működése.
- **Integritásirányítási rendszer:** az irányítási és vezetési rendszer funkcionális alrendszere, amely az államigazgatási szerv integritás alapú működésének megteremtésében részt vevő személyek és csoportok tevékenységének összehangolásával, a költségvetési szervek belső kontrollrendszeréről és belső ellenőrzéséről szóló 370/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Bkr.) szerinti kontrollkörnyezethez illeszkedve biztosítja a szervezeti kultúra egységét az értékek, elvek, célkitűzések

és szabályok meghatározása, a követésükhöz szükséges útmutatás és tanácsadás, a megfelelés nyomon követése és szükség esetén kikényszerítése útján.

- **Integritási kockázat:** az államigazgatási szerv célkitűzéseit, értékeit, elveit sértő vagy veszélyeztető visszaélés, szabálytalanság, vagy egyéb esemény lehetősége.
- **Kockázat:** alatt pontosan előre nem látható, de azért nem elhanyagolható eséllyel, véletlenszerűen esetleg bekövetkező – tehát csak még be nem következett – eseményt értünk. Fontos további ismerve a kockázatnak, hogy mindig kapcsolatban van a szervezet célkitűzéseivel, hiszen azok elérésének lehetőségét csökkenti, illetve meggátolja.
- **Kockázatelemzés:** objektív módszer az ellenőrizendő területek kiválasztására, mely meghatározza a költségvetési szerv tevékenységében és belső kontrollrendszerében rejlő kockázatokat.
- **Kockázati tényezők:** a kockázatok kiváltó okainak tekinthetők, általános jellemzőjük, hogy olyan tényezők, amik kockázatokat generálnak, több kockázati tényező egymást erősítő hatásaként pedig vagy a kockázatok bekövetkezésének esélyét, vagy a hatását növelik, legrosszabb esetben mindkettőt.
- **Korrupció:** „A közfeladatok ellátásában az integritás megsértése vagy kiüresítése megvesztegetés vagy előnyszerzés révén” (Oxford English Dictionary).
- **Korrupciós kockázat:** olyan integritási kockázat, amely korrupciós cselekmény bekövetkezésének a lehetőségét jelenti.
- **Probléma:** a jelenre vonatkozik, így e szabályozási környezetben a problémát nem nevezzük kockázatnak, ugyanis amikor a probléma felmerül, már jelen van a szervezet életében. A problémák általában kockázati tényezőkké válnak.
- **Szabálytalanság:** valamely létező szabálytól való eltérés. A szabálytalanságok fogalomköre igen széles, korrigálható mulasztások, vagy hiányosságok, illetve fegyelmi-, büntető-, szabálysértési-, illetve kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekmények egyaránt beletartoznak.
- **Veszély:** az intézmény stratégiai/szervezeti céljait negatívan befolyásoló kockázat. Léteznek pozitív kockázatok, azaz lehetőségek is.
- **Visszaélés:** joggal való visszaélés esetén a látszat szerint jogosultság gyakorlásáról, jogos magatartásról van szó, valójában azonban a rendeltetésszerű joggyakorlás elve sérül, a célzat miatt jogellenes, ezért tilos magatartásról van szó.

4. § A kockázatkezelés felelősei

Az Intézmény Belső Kontrollrendszerének szabályzata által már korábban megfogalmazott rendelkezések alapján: „...Az Egyetem a Bkr. előírásainak megfelelően kialakított egyetemi kockázatkezelési rendszerének keretében kiemelten figyelemmel kezeli a működésével kapcsolatban az integritás és korrupciós kockázatok felmérését, beazonosítását a kapcsolódó kockázatok kezelését...Az Egyetem tevékenységével kapcsolatos kockázatok

felmérése és összegyűjtése során az adott tevékenységekkel mindennapi szinten foglalkozó munkatársak és vezetők tapasztalatai is felhasználásra kerülnek ugyanis a felmérési folyamat előkészítésében aktívan közreműködnek. A kockázatok felmérését követően az egyes szakterületeken beazonosított kockázati tényezőkről és azok kezelési módjáról az ott dolgozó munkatársak is megfelelő tájékoztatást kapnak...”

Az integrált kockázatkezelési tevékenység megfelelő végrehajtásához a **kancellár** biztosítja a szakmai segítséget kockázatkezelési koordinátor megbízásával, ahol a folyamatgazdák kötelesek együttműködni az integrált kockázatkezelési rendszer összefogására kijelölt felelőssel.

A **kockázatkezelési koordinátor felelős** az integrált kockázatkezelési rendszer kereteinek meghatározásáért, illetve azon folyamatok kialakításáért és megfelelő szabályozásáért, mellyel az egyetemi átfogó kockázatkezelési feladatok jogszabályi szinten történő végrehajtása biztosított. A koordinátor feladata, hogy segítse a Kockázatkezelési Bizottság munkáját abban, hogy át tudjanak váltani a rutinszerű, a technikai koordinációnak megfelelő versengő, a másik gondolataival vitázó kommunikációs módról az együttműködő, a többiek gondolatához kapcsolódó, az ahhoz igazodó az azzal összefonódó párbeszédre, vagyis a valódi dialógusra. A kockázatkezelési koordinátor felelős a kockázatok csoportokban történő azonosításának megszervezéséért és lebonyolításáért.

Az integrált kockázatkezelési folyamatok kialakításánál a legfőbb cél, hogy a napi rutinfeladatok részeként a gyakorlatban végrehajtott kockázatkezelési tevékenységek dokumentáltsága és megfelelő kezelése biztosítottá váljon és meghatározott időközönként a felülvizsgálat is teljesüljön.

A **folyamatgazdák** a kialakított kockázati folyamatok mentén értékelik a kockázatokat.

A **Kockázatkezelési Bizottság** tagjai meghatározzák a kockázati univerzumot, továbbá az azonosított kockázatokat csoportosítják, majd az értékeléseket összesítik egy kockázati térkép segítségével.

A **belső ellenőr** a bizonyosságot nyújtó tevékenysége keretében értékeli a szervezet kockázatkezelési rendszerét és javaslatot tesz annak fejlesztésére. Tanácsadó tevékenysége keretében támogatja a kockázatok elemzését. A belső ellenőrzés folyamatgazdjaként pedig azonosítja és értékeli a saját folyamatának kockázatait, meghatározza a kockázatok csökkentésére a javaslatait.

III. A kockázatkezelés folyamata

1. § A kockázat beazonosítása és felmérése

A kockázatfelmérés célja a **kockázati univerzum meghatározása** és az elemeinek nagyságrendbe állítása, azon szempontok alapján, hogy mekkora a kockázatok bekövetkezésének valószínűsége és hatása.

A kockázatokat minden esetben a szervezeti célokhoz kapcsolódóan, a szervezet egészére nézve és az egyes folyamatokhoz kapcsolódóan is azonosítani kell. A kockázatok azonosításakor az eredendő kockázatokat fel kell tárni. A kockázatok azonosítását a kialakított folyamatok mentén kell elvégezni, azonban a folyamatok kockázatainak meghatározásán túl a szervezet egészét veszélyeztető kockázatokat is fel kell tárni.

A kockázatokat úgy kell megfogalmazni, hogy tartalmazza az esemény kiváltó okát, az esemény hatását, továbbá azt, hogy mely szervezeti célra van hatással az adott esemény.

a) A kockázatok között megkülönböztetünk:

- eredendő kockázatot: amely a szabálytalanságok vagy a szervezeti célok megvalósítása során fellépő hibák előfordulásának kockázataként jelenik meg;
- ellenőrzési kockázatot: az eredendő kockázathoz tartozó kockázati tényezők meg nem előzéséből, valamint a folyamatba épített belső ellenőrzés során fel nem tárt eredeti kockázatok körébe tartozó kockázatok előfordulásából származik;
- kontroll kockázat: a költségvetési szerv belső kontroll rendszere a nem megfelelő kialakítás és működtetés miatt saját hibájából nem képes, vagy tudatosan nem tárja fel, illetve nem előzi meg a hibákat, szabálytalanságokat;
- megmaradó kockázat: a vezetés által a kockázatokra adott válasz után fennmaradó kockázat.

b) További kockázati kategóriák ismertetése a teljesség igénye nélkül:

Külső kockázatok

- Gazdasági
- Jogi és szabályozási
- Piaci

Belső kockázatok

- Pénzügyi
- Tevékenységi
- Emberi erőforrás

Integritás kockázatok

Fenti kockázati kategóriák vizsgálatakor kiemelten kell kezelni az integritás kockázatokat, ugyanis a belső kontrollrendszer megfelelő jogszabályi vitele érdekében évente külön fel kell mérni az integritással kapcsolatos kockázatokat az integritásirányítási rendszer fejlesztési javaslataival, melynek felméréséért és végrehajtásának koordinációjáért a kockázatkezelési koordinátor és a kancellár tartozik felelősséggel.

Az integritással kapcsolatos kockázatfelmérés megfelelő módszere lehet az Állami Számvevőszék által kidolgozott módszertan, mely alapján az BCE ki tudja dolgozni az integritással kapcsolatos intézkedési tervét és annak végrehajtási időkorlátját.

Az integritással kapcsolatos kockázatok felméréséhez ágazati útmutatók állnak rendelkezésre, melynek ismerete és gyakorlati alkalmazása a kockázatkezelési koordinátor feladatkörét képezi, a kidolgozott és kiadott intézkedési tervek pedig a monitoring rendszer részeként kell, hogy rögzítésre kerüljenek.

Az éves integritással kapcsolatos feladatok végrehajtásáról a kockázatkezelési koordinátor az integritás tanácsadóval együttműködve szeptember 30. napjáig beszámol a kancellárnak, aki a beszámoló alapján dönt az elfogadásról, illetve további intézkedések elrendeléséről.

A kancellár minden évben a Belső Kontrollrendszer működtetéséről nyilatkozatot köteles kiállítani, amely a költségvetési beszámoló részét képezi.

2. § A kockázat elemzése

Az integrált kockázatkezelési tevékenységek részeként rögzített kockázatok halmaza és értékelése egy kockázatkezelési táblázat kitöltésével történik, ahol a számszerűsíthető kockázatok mellett a szubjektív értékelésű kockázatok, a kockázati kategóriák, a bekövetkezési valószínűségek, valamint a kezdeti, kezelt és a beavatkozás utáni kockázatok szétválasztása, jelölésre kerülnek. A kockázatok értékelésénél a bekövetkezés valószínűségének három szintjéhez rendeljük a bekövetkezés szervezetre, célokra gyakorolt hatásának három szintjét.

A feltárt kockázatokkal kapcsolatos reakciókat a kancellár, a kancellár helyettes és a gazdasági igazgató által elviselhetőnek ítélt kockázati szint meghatározásával kell eldönteni. A kockázati tűréshatár a kockázati kitettségek azt a szintjét jelenti, ami felett a szervezet mindenképpen válaszintézkedést tesz a felmerülő kockázatokra.

A kockázatok elemzésének és értékelésének, az elfogadható kockázati szint, illetve tűréshatár meghatározásának felelőse a gazdasági terület első számú vezetője. Az értékelés eredményét az időszakos felülvizsgálatot követően a Kockázatkezelési Bizottság a Kancellár elé terjeszti intézkedés javaslataival együtt.

A kockázati szintek besorolását az alábbi táblázat alapján kell végrehajtani:

Bekövetkezés valószínűsége						
	1	2	3	4	5	
Hatása						
1	1	2	3	4	5	
2	2	4	6	8	10	
3	3	6	9	12	15	
4	4	8	12	16	20	
5	5	10	15	20	25	

A kockázatok értékelése a jelentőségük szerinti sorba állítását jelenti, azoknak a szempontoknak az alapján, hogy mekkora az egyes kockázatok bekövetkezési valószínűsége, és azok milyen hatással lehetnek a szervezetre, ha valóban felmerülnek.

Példa a Kockázatértékelési Kritérium Mátrixra:		
HATÁS		
Értékelési kritérium	Értelmezés	Érték
Lényegesség	A kockázat hatása az éves költségvetés 1%-nál kevesebb összeget tesz ki.	1
	A kockázat hatása az éves költségvetés 2-24 %-át tesz ki.	2
	A kockázat hatása az éves költségvetés 25-49 %-át tesz ki.	3
	A kockázat hatása az éves költségvetés több mint 50%-át tesz ki.	4
Sérülékenység	Jól szabályozott és kontrollált rendszer, ahol nagyon alacsony a szabálytalanságok, csalások előfordulásának lehetősége.	1
	Jól szabályozott és kontrollált rendszer, ahol ritkán fordulnak elő szabálytalanságok vagy csalások.	2
	Megfelelően szabályozott, de időnként előfordulhatnak szabálytalanságok vagy csalások.	3
	Korábbi ellenőrzési tapasztalatok alapján gyenge a kontrollkörnyezet, és előfordulnak szabálytalanságok és csalások.	4
Reputációs* érzékenység	Nincs mérhető reputációs kockázat.	1
	Előfordulhat reputációs veszteség	3
	Olyan terület, amely ki van téve a közvéleménynek, így a reputációs veszteség nagy károkat okozhat.	5
Folyamat jelentősége a szervezeti célok elérésében	Ha nem működik megfelelően, akkor csak hátráltatja a célok elérését.	1
	Ha nem működik megfelelően, akkor jelentősen befolyásolja a célok elérését, amire a múltban már volt is példa az adott területen.	5
VALÓSZÍNŰSÉG		
Szint	Értelmezés	Érték
Alacsony	Bekövetkezhet, de nem valószínű	1
Közepes	Elképzelhető, hogy bekövetkezik a jövőben	2
Magas	1-2 éven belül bekövetkezhet	3
Nagyon magas	Várhatóan bekövetkezik a közeljövőben	4

* Megítélés, hírnév

A kockázatokat értékelni kell aszerint, hogy az általuk okozható kár számszerűsíthető vagy sem. Az adott paramétereket a kancellár hagyja jóvá, tekintetbe véve az Intézmény működési sajátosságait.

A hatás és valószínűség meghatározásához javasolt további értékelési kritériumok megfogalmazása, melyet a kockázatkezelési koordinátor a szervezet sajátosságainak megfelelően kialakít és a Bizottsági munka során elősegíti annak alkalmazását.

3. § A kockázat kezelése

Célja a kockázatok elviselhető szintre történő csökkentése. A kockázatértékelést követően tudatos döntést kell hozni a kockázatvállalásról. A kockázatok csökkentésére irányuló döntés azt jelenti, hogy minden egyes kockázat esetén gondoskodni kell a kockázat kezeléséről, egy integrált kockázatkezelési terv keretében. A kockázatok kezelésénél tekintettel arra, hogy a választott egyetemi tevékenységek mellett kötelező alapfeladat ellátási kötelezettségünk van, nem lehet minden esetben a kockázatok megszüntetését kezelési stratégiának alkalmazni, ugyanis ez sok esetben nem is lehetséges, így a kockázati kitettség csökkentésére kell törekedni, egy bizonyos toleranciaszint meghatározásával, ami azt is jelenti, hogy a kockázatcsökkentő intézkedések után is marad egy bizonyos szintű, tolerálható kockázat.

A kockázatok azonosítása és értékelése után hatáskörtől függően a kancellár dönt arról, hogy az Intézmény vállalni tudja az adott kockázatot vagy sem. Amennyiben nem vállalható fel a kockázat, akkor intézkedéseket kell tenni annak csökkentése vagy megszüntetése érdekében.

Az elfogadható kockázati szint azt jelenti, ami felett az Intézmény mindenképpen válaszintézkedést tesz, vagy válaszintézkedés meghozatalát kezdeményezi a szakterületek vezetőinél a felmerülő kockázatokra.

Az integrált kockázatkezelési rendszer keretében a kockázatokat rendszeresen évente újra kell értékelni, melynek egyik végrehajtási módszere lehet a kockázatkezelési bizottság felállítása az érintett folyamatgazdák, a vezetők, a belső ellenőr és a kockázatkezelési koordinátor kijelölésével. Az éves kockázatértékelés elvégzésének határideje minden év szeptember 30.

4. § Az integrált kockázatkezelés egyetemi végrehajtása

Az integrált kockázatkezelés nem elkülönült feladatként jelenik meg az Intézmény tevékenységében, hanem beépül a mindennapi feladataink közé, mint a belső kontrollrendszer része. A kockázati környezet változása esetén azonosítani kell az újabb kockázatokat és gondoskodni kell azok kezeléséről, ehhez a felelősként megjelölt személyek³ folyamatosan nyomon követik az Intézmény működését és reagálnak a változásokra.

A kockázatkezelési intézkedések folyamatos figyelemmel kísérése a VIR részeként, továbbá a szakterületek feladatai között a kockázatkezelési intézkedések státuszának és hatékonyságának a nyomon követése a szervezeti egységek vezetőinek állandó feladata. Szükség esetén javaslatot/intézkedést tesznek a kockázatok kezelésére, az egyes tevékenységek szabályozásának korszerűsítésére, amennyiben az intézkedések nem érik el a kívánt hatást azok módosítására illetve új intézkedések megtételére.

³ lsd.: Szabályzat II/4. § pont.

Fentiekre tekintettel a vezetésnek gondoskodnia kell egy csaknem naprakész olyan nyilvántartási rendszer kialakításáról, amely alkalmas a kockázatok változásainak, a kezelés során tett intézkedések következményeinek folyamatos nyomon követésére. A nyilvántartás az integrált kockázatkezelési jelentéssel kerül felterjesztésre a kancellárnak, a végrehajtási feladatok megjelölésével, aki dönt a további végrehajtásról.

5. § A Kockázatkezelési Bizottság

A Bizottság felállításának célja az egyetemi integrált kockázatkezelési tevékenység végrehajtása. A Bizottság tagjait a főfolyamatok mentén évente a kockázatkezelési koordinátor segítségével a kancellár az egyetem rektorának az egyetértésével határozza meg, akik az alábbi feladatok elvégzése mentén biztosítják az integrált kockázatkezelési tevékenységek megfelelő vitelét:

- a) A folyamattérkép és folyamatleírások mentén előkészítik a kockázatok felmérését (ha nincsenek azonosított folyamatok és leírások, akkor azokat el kell készíteni, amely mentén a kockázatok azonosítását el kell végezni.) A folyamattérkép és a folyamatleírások biztosítják a kockázatkezelési rendszer teljes körűségét és zártságát.
- b) Az azonosított kockázatokat csoportosítják és rendszerezik.
- c) Az azonosított kockázatok alapján a kockázati tényezőket meghatározzák.
- d) A meghatározott kockázati tényezők alapján elkészítik a kockázati kritérium mátrixot.
- e) A folyamatgazdák segítségével a folyamatok kockázatait azonosítják.
- f) A Bizottság a kontrollkörnyezeti elemek és a megtett intézkedések vizsgálatát követően rögzíti a kezelés elemeit.
- g) A kockázatok kezelését követően pedig meghatározzák a módosult kockázati potenciál értékét.
- h) Az elkészített elemzéseket és intézkedési javaslatokat a bizottság összefoglalja és egy jelentés keretében felterjeszti a kancellárnak jóváhagyásra.

A Kockázatkezelési Bizottság állandó tagjai

A Kancellár az egyetemi integrált kockázatkezelési tevékenységek végrehajtásáról minimum évente egyszer gondoskodik a Kockázatkezelési Bizottság létrehozásával és a tevékenység koordinálásához szükséges kockázatkezelési koordinátor megbízásával.

A BCE integrált kockázatkezelési tevékenységének végrehajtásához a következő szempontokat kell figyelembe venni. Az ütemezést úgy kell kialakítani, hogy a kockázatok értékelése legkésőbb az adott év szeptember 30-ig elkészüljön, annak érdekében, hogy az integrált kockázatkezelési intézkedési terv adott év október 31-ig elkészüljön, annak érdekében, hogy a kockázatkezelési rendszerből a belső ellenőrzés is ki tudja nyerni a saját feladat ellátásához szükséges információkat.

6. § Integritást sértő események, különösen a csalás és korrupció vizsgálata

A legjobban szervezett költségvetési szerv működése során is előfordulhatnak eseti vagy ismétlődő jelleggel - a munkatársak nem kellő körültekintéssel, hanyagul végzett tevékenysége vagy az előírások tudatos megszegése következtében - szabálytalanságok. Tekintettel arra, hogy a hiányosságok, szabálytalanságok veszélyeztetik a vezetés által kitűzött célok elérését, fontos, hogy a vezetés a szándékos és a gondatlan szabálytalanságról is, lehetőség szerint, olyan időben szerezzen tudomást, ami még lehetővé teszi a gyors reagálást, a szabálytalanság megszüntetésére vagy korrigálására vonatkozó intézkedések meghozatalát. Az integritást sértő eseményeket célszerű a szerint csoportosítani, hogy azok szándékos tevékenység, vagy gondatlanság következményei. A szabálytalanságok kezelésére az integritást sértő eljárásrend rendelkezései az irányadók.

Az integritást sértő eseményeket az éves kockázatkezelési feladatok végrehajtásánál minden esetben számba kell venni, a lehetséges kockázatkezelési módszereket az ágazati útmutatók segítségével alkalmazni kell, és a javasolt intézkedéseket a végrehajtáshoz készített összesített jelentésben szerepeltetni szükséges.

A csalás és korrupció ellenes intézkedések belső szabályozásának felelőse a kancellár.

IV. A szabályzat felülvizsgálati kötelezettsége

A szabályzat elkészítéséért és végrehajtásáért a kancellár felel. A felülvizsgálatot a kockázatkezelési koordinátor segítségével minimum évente egyszer végre kell hajtani.

A kockázatkezelési tevékenységek megfelelő dokumentáltságát és végrehajtását ellenőrzi a gazdasági igazgató és a belső ellenőr, aki hiányosság esetén a kancellárnak írásban jelezni köteles.

A végrehajtás ellenőrzését minden év november 10-ig dokumentáltan igazolni szükséges. Az ellenőrzés módszere lehet, a Kockázatkezelési Bizottság által összeállított jelentés aláírása a kancellárnak történő felterjesztés előtt.

V. Mellékletek

1. A kockázatkezelési folyamatban alkalmazott mintadokumentumok
2. Az integritással kapcsolatos felmérések mintadokumentumai

Dr. Láncki András
rektor

Dr. Pavlik Livia
kancellár

A kiadmány hitelül:

Dr. Sárközi-Kerecsi Marica
a Szenátus titkára